

165

1680-1690

2. Cikkely: A KERESZTÉNY TEMETÉS

1680 Valamennyi szentségnek, főként a keresztény beavatás szentségeinek célja Isten gyermekének végső húsvétja, mely a halál által belépteti őt az Ország életébe. Akkor teljeseedik be, amit hitben és reménnyel vallott: "Várom a holtak föltámadását és az eljövendő örök életet".

I. A keresztény ember utolsó húsvétja

1681 A halál keresztény értelme a mi egyetlen reményünk, Krisztus halála és föltámadása húsvéti misztériumának fényében nyer kinyilatkoztatást. A keresztény ember, aki Jézus Krisztusban hal meg, ekkor kiköltözik a testből, hogy otthon legyen az Úrnál.

1682 A keresztény ember számára a halál napja szentségi életének végén a keresztségben megkezdett új születés beteljesedését nyitja meg, a Fiúnak a Szentlélek kenete által hozott képmásához való végső "hasonulást", és az Ország lakomáján való részvételt - melyet az Eucharisztia elővételezett -, akkor is, ha még szüksége van a végső tisztulásra, hogy a menyegzői köntöst magára ölthesse.

1683 Az Egyház, mely Anyaként a keresztény embert földi vándorlása során szentségileg ölében hordozta, elkíséri őt útjának végéhez, hogy átadja "az Atya kezébe". Krisztusban az Atyának ajánlja kegyelme gyermekét, és reménnyel telve veti el a test magvát a földben, mely dicsőségben fog föltámadni. E följajánlást a legtökéletesebben az eucharisztikus áldozatban ünnepeljük; az azt megelőző vagy követő áldások szentelmények.

II. A TEMETÉS SZERTARTÁSA

1684 A keresztény temetés az Egyház liturgikus cselekménye. Az Egyház szolgálata egyrészt az elhunyttal való hatékony közösséget akarja kifejezni, másrészt részesíteni akarja a temetésre összegyűlt közösséget e szertartásban, és hirdetni akarja neki az örök életet.

1685 A különböző temetési szertartások a keresztény halál húsvéti jellegét fejezik ki, és megfelelnek minden egyes régió körülményeinek és hagyományainak, még a liturgikus szín tekintetében is.

1686 A római liturgia temetési rendje három temetési típust javasol a végzés helyének (családi ház, templom és temető) megfelelően és a jelentőség szerint, melyet ezeknek a család, a helyi szokás, az adott kultúra és a népi jámborság tulajdonít. Egyébként a temetés lefolyása minden liturgikus hagyományban azonos, és általában négy fő mozzanatot tartalmaz:

1687 A közösség köszöntése. A szertartást hívó köszöntés kezdi. Az elhunyt hozzátartozóit a "vigasztalás" (az Újszövetség értelmében: a Szentlélek ereje a reménységben) szavával köszöntik. Az összegyűlt imádkozó közösség "az örök élet ígét" is várja. A közösség egy tagjának halála (halálának évfordulója, hetedik vagy harmincadik napja) olyan esemény, mely kiválthatja, hogy a hívők "e világ" távlatai fölé emelkedjenek és a föltámadott Krisztusba vetett hit igazi távlatainak vonzásába kerüljenek.

1688 Az igeliturgia különösen gondos fölkészülést igényel temetéskor, mert a jelenlévők lehetnek templomba ritkán járó hívők és az elhunynak nem keresztény barátai is. A homíliának különösen a dicsérő gyászbeszéd műfaját kell kerülnie, és a keresztény halál misztériumát a föltámadott Krisztus fényében kell megmutatnia.

1689 Az eucharisztikus áldozat. Amikor a szertartás a templomban történik, a keresztény halál húsvéti valóságának központja az Eucharisztia. Az Egyház ekkor kifejezi az elhunyttal meglévő hatékony közösségét: följánlja az Atyának a Szentlélekben Krisztus halálának és föltámadásának áldozatát, és könyörög, hogy gyermekét tisztítsa meg bűneitől és azok következményeitől, s vegye föl az égi menyegzős lakoma húsvéti teljességébe. Az így ünnepelt Eucharisztia által tanul a hívők közössége, különösen az elhunyt családja közösségben élni azzal, aki "az Úrban hunyt el", magához véve Krisztusnak testét, akinek az elhunyt élő tagja, ezért imádkoznak érte és vele.

1690 A búcsúvétel (a latin nyelvekben "adieu", "addio", "adiós"=Istenhez) az elhunyttól azt jelenti, hogy az Egyház "Istennek ajánlja" őt. "Végső búcsúvétel, mellyel a keresztény közösség elköszön tagjától, mielőtt testét kiviszik vagy eltemetik." A bizánci hagyomány ezt az elhunynak adott búcsúcsókkal juttatja kifejezésre:

Ezzel a végső köszöntéssel "énekelünk, mert kilépés történt ebből az életből és elmenetel, de azért is, mert közösség és egyesülés történik, amennyiben a halottak egyáltalán nem szakadnak el egymástól; ugyanis valamennyien ugyanazt az utat tapossuk, és ugyanazon a helyen vagyunk; és soha nem szakadunk el egymástól, mert Krisztusnak élünk és most Krisztussal egyesülünk, Hozzá megyünk, (...) s valamennyien együtt leszünk Krisztussal."